

DISPUTATIO XI.

De scientiâ Dei respectu contingentium absolutorum.

Futura absoluta dicuntur ea, quæ aliquando habebunt existentiam, conditionata verò dicuntur ea, quæ nunquam existent, essent autem exitura, si conditio poneretur, quæ tamen nunquam ponetur.

QUÆSTIO I.

An Deus certo & infallibiliter cognoscat futura contingentia absoluta?

DICO. *Solius Dei est futura cognoscere, non solum quæ ex necessitate proveniunt, vel ut in pluribus sed etiam casualia & fortuita, S. Th. hic Q. 57. a. 3. in O.*

Conclusio est apud omnes certa & probatur ex S. script. Eccli. 23. v. 29. *Domino Deo antequam crearentur omnia sunt agnita. Jerem. 1. v. 5. Priusquam te formarem in utero, novi te. Il. 41. v. 22. & 23. Quæ ventura sunt, indicate nobis, annuntiate, quæ ventura sunt in futurum, & sciemus, quia dixistis vos. Quibus verbis cognitio futurorum velut propria divinitatis notio allegatur. Il. 45. v. 11. Hæc dicit Dominus Sanctus Israel plastes ejus: ventura interrogate me. Sap 8. v. 8. Scit præterita & de futuris æstimat... signa & monstra scit, antequam fiant & eventus temporum & sæculorum. Sed maxima difficultas est, in explicando medio, in quo Deus futura cognoscat, quæ dependet ab ipsâ explicatione futurationis.*

Recentiores, ut viam sternant scientiæ mediæ, communiter futurationem definiunt, quod sit existentia rei in tempore aliquo sequente connotando negationem ejus pro tempore præsentis. Tria hæc definitio
impor-

Da. S. Th. Dei R
impens. imo Ut
recedit instans,
Sic, utque illa in
quædam negatione
ita illis res creaz
dicitur tam ad exite
re habent, adeoque
rebus non possibili
sicut lapsus intelligen
voluit etiam illud,
vult, seu in quo creata
reca. & dicitur vultus &
dico. in hanc sententiam se
fuerunt movere po
indubitans nec possi
aliquid dicit vultus, it
habetur componitur hanc
rationem & comparabile
hoc dicitur negationem te
ultimo instans res vultus
sem existentiam rei, quæ
instans in eo, quod in q
vult meram negationem
ar. propositio; post hoc in
vultus, est aliud instans
tam rei, quæ loquuntur
vultus est, verum est,
in hoc instans, in quo no
vultus præcedit instanti
vultus, donec terminus
habentem instans
vultus; vultus igitur A
vultus, facti denomi
vultus, in per omni
quasi restat ege. causa
Part. I. Tit. I. Schol.

DE SCIENT. DEI RESPECTU CONTING. ABSOL. 161
 importat. 1mo Unum vel plura instantia, quæ antecedunt illud instans, in quo res futura actualiter existit, habentque illa instantia secundum se nihil aliud, quam meram negationem existentia rerum creatarum, ita ut in illis res creatæ meram possibilitatem ac indifferentiam tam ad existendum quam ad non existendum habeant, adeoque hæc instantia conveniunt etiam rebus merè possibilibus, ad quas terminatur scientia simplicis intelligentiæ. 2do Illa definitio involvit etiam instans illud, quod est terminus futuritionis, seu in quo res creata extrà omnes causas est producta & actualiter præsens & existens; quia autem hæc duo instantia secundum se seu solitariè sumpta nullam futuritionem componere possunt; nam in solo primo instanti dicitur res merè possibilis, in solo autem secundo instanti dicitur præsens, ideo, ut ex his duobus instantibus componatur futuritio, requiritur tertium vid. connotatio & comparabilitas unius ex primis instantibus habentis negationem rei actualiter existentis cum ultimo instanti vel termino futuritionis habente actualem existentiam rei, quæ comparabilitas formaliter consistit in eo, quod in quovis ex illis instantibus, quæ habent meram negationem rei, possit dici & affirmari hæc propositio: post hoc instans habens meram negationem rei, erit aliud instans habens actualem existentiam rei, quia (inquiunt) in instanti v.g. F. quod nondum est, verum est, quod Antichristus existit, in hoc instanti, in quo nondum est, & in quocunque alio præcedenti instanti denominatur Antichristus futurus, donec terminus futuritionis scil. instans F. habens existentiam Antichristi physicè præsentem advenierit; existentia igitur Antichristi præsens in instanti F. præmittit & facit denominationem futuri per totam æternitatem, seu per omnia antecedentia instantia & quasi retrorsum agit causando veritatem objectivam

IO XL
 contingunt absol.
 quæ quando habe
 onata videntur ea
 autem enim, si con
 quam possunt.
 IO I.
 ter cognoscitur
 plura?
 cognoscere, an
 veniunt, vel in
 ruita, S. Th. in
 ta & probatur ex S.
 eo antequam crea
 1. v. 5. Præquam
 II. 41. v. 22. & 23.
 annuntiat, quæ ven
 s, quia dicitur vos.
 n velut propria divini
 . Hæc dicit Dominus
 tra interrogate me,
 curi ulimat... signa
 et eventus temp
 a difficultas est, in
 Deus futura cog
 explicatione futuri
 ant scientia media
 unt, quod sit erit
 connotando negatio
 Tria hæc definitio
 impor

futuritionis in omnibus instantibus antecedentibus,

2dò Igitur docent : denominationem futuri non esse desumendam ab aliquâ præsentî formalitate, sed per habitudinem ad illud instans, in quo erit, cum de præsentî res futura nihil sit.

3tò Docent futuritionem rerum non tantum includere decretum Dei actuale, sed etiam sine illo formaliter existere non posse, non tamen volunt illud decretum debere necessariò antecedere illa instantia, in quibus est negatiò existentiz & denominatio futuritionis, sed volunt sufficere, quod sit decretum in instanti realis existentiz: quia enim (inquiunt) nihil creatum existere potest sine decreto Dei, & conversio v. g. Petri ex decreto & cooperatione voluntatis Petri existit in instanti F. in instantibus antecedentibus E. D. C. B. A. & per totam æternitatem (licet per possibile vel impossibile in illis non fuisset decretum) verum erat, quod conversio Petri in instanti F. sit futura.

4tò Distingunt duplicem determinationem in- & extrinsecam, intrinsecè & formaliter quodlibet est determinatum per suam entitatem, & in hoc nulla est differentia inter actum liberum & necessarium: quia non minùs amor Dei v. g. liberè elicitus est per suammet entitatem formaliter limitatus & determinatus ad certam speciem & individuum actûs, quam calor, quem ignis efficit, necessariò per suam entitatem est determinatus formaliter ad speciem & individuum caloris; extrinsecè & causaliter aliquid est determinatum per extrinsecam determinationem à suâ causâ, & in hoc est differentia inter actum liberum & necessarium: actus enim necessarius procedit à causâ determinatâ, ideoque est extrinsecè & causaliter determinatus, actus autem liber est extrinsecè indeterminatus: quia procedit à causâ indifferente.

5to Veritatem de futuro contingente non minus formaliter determinatam quam de futuro necessario: si enim primum instans & terminum à quo futuri contingentis consideres, sic neutrum est in se formaliter determinatum; si posterius instans & terminum ad quem spectes, tunc pari determinatione extrinsecè uterque effectus correspondebit huic instanti, pro quo enuntiatur futurus & sola manet differentia quoad determinationem extrinsecam.

6to Denique ex duabus propositionibus de futuro contingente v.g. Antichristus erit: Antichristus non erit: non minus alteram esse determinatè veram vel falsam, quam de præsentibus & præteritis v.g. Antichristus fuit; quia sicut veritas hujus propositionis habetur ex suppositione instantis præteriti, in quo de præsenti fuit verum dicere: Antichristus est: habuitque objectum intrinsecam determinationem sua veritatis, ita hæc propositio: Antichristus erit: habet suam veritatem ex suppositione instantis futuri, in quo hæc propositio de inesse: Antichristus est: erit vera & habebit suam intrinsecam determinationem.

Econtra Thomistæ futurum definiunt: quod est determinatum in suâ causâ ad habendam existentiam pro duratione sequenti; quæ definitio duo involvit: imò quod causa rei futuræ se determinarit seu actualiter & in actu exercito voluerit rem producere in aliquo ex instantibus sequentibus; ut: Deus in instanti A. statuit Petrum producere in instanti F. 2^{dò} quod illa res in aliquo ex instantibus sequentibus ut in instanti F. actu existat & producat, undè per omnia illa instantia, quæ intercesserunt inter causam actu determinantem & effectum actu existentem vid. in instantibus B. C. D. E. usque ad instans F. dicitur effectus futurus, & dum effectus actu existit in instanti F. velut in termino futuritionis, cessat futuritio & incipit actualis præ-

sentia; eodem ferè modo ante determinationem actua-
lem causæ, ut ante instans A. fuit effectus contingens
merè possibilis, indifferens & indeterminatus ad futu-
rionem & non futurionem, in ipso autem instanti,
quo causa se determinat, ut: in instanti A. transit effe-
ctus à statu meræ possibilitatis ad statum futuri-
tionis,

Explicatâ definitione futuritionis ex utrâque senten-
tiâ probatur definitio Thomistica imò Authoritate
S. Th. hic Q. 14. a. 13. O. *Alio modo potest conside-
rari contingens, ut est in suâ causâ & sic consideratur
ut futurum, q. 16. a. 7. ad 3. illud quod nunc est, ex
eo futurum fuit, antequam esset, quia in causâ suâ
erat ut fieret, unde sublatâ causâ non est futurum
illud fieri, & post pauca: ea, qua sunt, non semper
fuit verum esse futura nisi quatenus in causâ sempiternâ
fuit, ut essent futura, qua quidem causa solus
Deus est.*

Probatur 2dò ratione fundamentali: denominatio
futuritionis non potest esse rei denominatæ intrinseca:
res enim futuræ pro statu futuritionis in seipsis nihil
sunt, ac proinde secundum omnia sibi intrinseca sunt
indifferentes ad esse vel non esse, imò incapaces ad re-
cipiendam realem intrinsecam denominationem; ergo
tantum est denominatio extrinseca; hæc denominatio
non sumitur ab existentia, quam habet res in tempo-
re sequenti, ut in instanti F. quia illa existentia pro statu
futuritionis ut in instanti A. est nihil, & ante instans
determinationis non erit potius habenda, quam non
habenda existentia; ergo præcisè existentia, quam
habet res in instanti F. non est sufficiens denominare
rem futuram in instanti A. in quo præscindendo à
causâ non magis est habitura existentiam, quam non
habitura; ergo forma extrinseca dans denominatio-
nem futuri erit causa determinans rem possibilem ad
aliquan-

De Inst. Dei Restrict
aliquantulum, per
causam ita possibilem
tunc futuritionis ad
causam enim & futu-
ris & præteritis, quod
est existentium, differunt a
sua sita indifferencia ad ha-
bita verò non sit indifferencia
modo existentium; hoc autem
possibile non est negare existen-
tiam præcedens existentiam; &
tunc futurum & possibile, se-
qui habendam existentiam, q
tunc ex causam præpara-

denominatio horum intelligentiâ
pro futurum dupliciter sumitur:
in causa in futuro existit: fu-
turo & in futuro causæ ad p-
quem effectum: hoc enim possibi-
causa potens producere effectum, in
est causa inclinata & propensa ad p-
tum, 2dò Pro futuritione in effe-
tante: futurio formalis est deno-
matio ex determinatione causæ
effectum, sicut autem illa determino-
net: unalibet & impedibilis,
impedibilis; ita etiam effectus
futuri, qui omnino habent deter-
minatâ causâ, & ita respectu causæ
sunt futuræ: quia determino-
pedium existit, ideoque futur
est determinatâ habenti aliquando
libera voluntate Dei, ita, ut sic
biles ab illa denominatione fun-

aliquando existendum, per quam determinationem
causæ res ex statu possibilitatis extrahitur, & constitui-
tur in statu futuritionis ad aliquando habendam existen-
tiam: possibilia enim & futura in hoc distinguuntur à
præteritis & præsentibus, quod nec habeant nec ha-
buerint existentiam, differunt autem inter se, quod
possibilia sint indifferentia ad habendam existentiam,
futura verò non sint indifferentia sed determinata ad
aliquando existendum; hoc autem distinctivum futuri-
à possibili non est negatio existentiae præsentis, neque
tempus præcedens existentiam; cum utrumque hoc
habeat futurum & possibile, sed habitudo ad ali-
quando habendam existentiam, quæ aliunde non ha-
betur, quam ex causarum præparatione & determina-
tione.

Pro majori horum intelligentiâ notanda sequentia.

1° Futurum dupliciter sumitur: 1° pro futuritio-
ne in causa aut futuro causaliter: futuritio in causa est
ordo & inclinatio causæ ad producendum ali-
quem effectum: sicut enim possibilitas rei in causa est
causa potens producere effectum, ita futuritio in causâ
est causa inclinata & præparata ad producendum effe-
ctum. 2° Pro futuritione in effectu vel futuro for-
maliter: futuritio formalis est denominatio in re fu-
turâ orta ex determinatione causæ ad producendum
effectum, sicut autem illa determinatio causæ est du-
plex: una fallibilis & impedibilis, altera infallibilis &
inimpedibilis; ità etiam effectus alii sunt simpliciter
futuri, qui nimirum habent determinationem infalli-
bilem in causâ, & ità respectu causæ primæ omnia sunt
simpliciter futura: quia determinatio causæ primæ im-
pediri non potest, ideoque futuritio simpliciter dicta
est denominatio habendi aliquando existentiam orta ex
liberâ voluntate Dei, ità, ut sicut res dicuntur possi-
biles absolutè denominatione sumptâ à potentiâ divinâ,

ita dicuntur futurae seu habere habitudinem ad existentiam aliquando habendam ex merè liberâ voluntate Dei, quâ destinavit illas ut aliquando sint; alia sunt futura secundum quid ex determinatione causæ secundæ, quæ cum falli & impediri possit vel à causâ primâ vel ab aliis causis creatis, ideò determinatio rei in causa secunda ad habendam aliquando existentiam non dat denominationem futuri simpliciter, sed solum denominationem futuri secundum quid; & ex istis futuris aliqua sufficiunt ad scientiam propriè dictam, illa scilicet, quæ habent necessariam determinationem in causis secundis non nisi divinitus impedibilem, alia verò solummodo terminant cognitionem conjecturalem, si nempe ab aliis causis creatis impediri possent, quomodo de futuro fructu arboris non nisi conjecturalem cognitionem habemus; quatinvis enim, dum videmus arborem florentem, cognoscimus arborem vel causam fructuum esse inclinatham & determinatham ad producendos copiosos fructus, quia tamen grandine, vento aliisque tempestatibus & accidentibus impediri potest in productione fructuum, ideò de futurâ copîâ fructuum non nisi conjecturamus.

2dò. Futura dicunt habitudinem ad esse aliquando habendum in tempore sequenti, à quâ habitudine desumitur denominatio futuri: quia futurum est prædicatum ipsis futuris de præsentî conveniens, dum actu nondum sunt, hanc autem habitudinem & consequenter hanc denominationem, quæ ad illam habitudinem sequitur, non habent de præsentî ex seipsis, dum nondum sunt: quia quantum est ex seipsis, tam bene possunt esse, quam non esse tempore sequenti, sed illam habitudinem & consequenter denominationem habent ex determinatione suæ causæ, ita ut determinatio causæ sit futuritio causalis, habitudo autem rei nondum existentis ad habendam aliquando existentiam orta

ex

De sint. Dei Res

ex cu determinatione

lis

p. 172. 173. 174. 175.

176. 177. 178. 179.

180. 181. 182. 183.

184. 185. 186. 187.

188. 189. 190. 191.

192. 193. 194. 195.

196. 197. 198. 199.

200. 201. 202. 203.

204. 205. 206. 207.

208. 209. 210. 211.

212. 213. 214. 215.

216. 217. 218. 219.

220. 221. 222. 223.

224. 225. 226. 227.

228. 229. 230. 231.

232. 233. 234. 235.

236. 237. 238. 239.

240. 241. 242. 243.

244. 245. 246. 247.

248. 249. 250. 251.

252. 253. 254. 255.

256. 257. 258. 259.

260. 261. 262. 263.

264. 265. 266. 267.

268. 269. 270. 271.

272. 273. 274. 275.

276. 277. 278. 279.

280. 281. 282. 283.

284. 285. 286. 287.

288. 289. 290. 291.

DE SCIENT. DEI RESPECTU CONTING. ABSOL. 167
ex tali determinatione causæ est futuritio forma-
lis.

3^{ti}o. Notanda est differentia inter futurum, præ-
teritum & præsens, imò. Veritas futuri non est intrin-
secè determinata, veritas autem præteriti & præsentis
est intrinsecè determinata, quia præteritum & præsens
supponit effectum extrà causas positum, & ideò habet
intrinsecum determinativum suæ veritatis vid. existen-
tiam, quam res præsens actu habet, & quam res præ-
terita actu habuit; futurum autem non habet aliquod
esse extrà causas positum, sed manet intrà causas con-
tentum, ideoque nullum habet intrinsecum determi-
nativum, sed ex hoc, quod determinatur in suâ causâ,
habet habitudinem ad habendam aliquando existen-
tiam, quæ habitudo est futuritio formalis. *Deinde:*
existentia præterita, cum fuerit aliquando, est suffi-
ciens determinativum ad dandam denominationem præ-
teriti; at existentia, quæ futura dicitur, cum adhuc
sit intrà causas contenta, & in seipsâ nondum determi-
nata, non potest esse determinativum sufficiens ad tri-
buendam anticipatè denominationem futuri; item
actualitas existentiae est prior denominatione præteriti,
ideò, quamvis non sit amplius, potest tamen dare de-
nominationem præteriti, actualitas verò existentiae
habenda pro tempore futuro est quid posterius tempore,
quo res est futura, ideò debet assignari aliud de-
terminativum pro tempore, quo res denominatur fu-
tura, cum aliàs sequeretur: quod determinatio rei
à statu possibilitatis ad statum actualitatis præcederet
suum determinativum & effectus suam causam. *Deni-
que* existentia extrà causas semel posita hoc ipso negatio-
nem consequentem determinat ad connotationem sui,
ità ut repugnet, quod illa negatio non connotet exi-
stentiam præcedentem seu terminum à quo, ideoque
negatio existentiae, quam res antea habuit, ex se est

sufficiens denominare rem præteritam, at negatio antecedens existentiam ex se est indifferentis, ut connotet vel non connotet existentiam consequentem, nec potest illa indifferentia auferri, nisi per denominationem causæ vel decreti divini; ergo negatio existentie, non nisi quatenus est determinata per aliquid connotat existentiam sequenti tempore habendam, nec potest dare denominationem futuri.

Obj. 1. Si rei futuritio formaliter consisteret in determinatione causæ, posset aliquid fieri in tempore, quod antecederet non fuisset futurum, & aliquid esse futurum, quod nunquam esset præsens: quia actus de facto procedens à causâ liberâ est præsens & tamen supponit præviâ omnimodam indifferentiam, & consequenter priusquam fieret, non fuit in determinatione causæ; econtrâ aliqua causa sæpe est præparata ad producendum effectum, quæ tamen per accidens impeditur, & tunc fuit res futura, quæ nunquam est præsens; hæc videntur absurda; ergo.

R. Per ordinem ad causam primam implicat aliquid esse futurum simpliciter, quod nunquam est præsens, vel aliquid esse præsens, quod nunquam fuit futurum, non autem per ordinem ad causam secundam, ita ut illud, quod attentâ dispositione & inclinatione causæ secundæ erat secundum quid futurum, nunquam sit præsens, eò quod causa secunda per aliam causam impediatur. Nec obstat determinatio causæ primæ indifferentiæ ad libertatem requisitæ, ut suis locis ostenditur.

Obj. 2. Si denominatio futuritionis formaliter proveniret à determinatione causæ, tunc futura essent & non essent futura, essent, ut supponitur; non essent: quia esse futurum est esse determinatum in causâ; atqui hoc non est futurum, sed præsens, & consequenter futura essent præsentia.

De hoc Deo Revert
 1. Allegando prob
 2. quod dicitur
 3. N. Ipsa fut
 4. denominationem fut
 5. ad existentiam et
 6. quod dicitur dicitur
 7. & non potest
 8. per modum tantum
 9. Obj. 3. Objectionem dicitur
 10. esse ipsum decretum divini
 11. futuritionis est ob
 12. Deus enim causatur
 13. voluerunt; ergo fut
 14. esse decretum
 15. Deus causatur futurum (spec
 16. per se ipsum decretum divini
 17. futuritionis est ob
 18. causam volens in malis co
 19. denominationem in malis
 20. Omnes Causæ voluntæ ve
 21. aut ab intellectu & volun
 22. in esse volitæ & cogniti per
 23. visionem, ex quo tamen no
 24. ma aut intellectu divinis ca
 25. pectis cogniti & voliti causate
 26. in reduplicativo, neque vol
 27. volitæ in malis sed extrin
 28. Obj. 4. Quo solo posito on
 29. et remanet futuritio rei, illa
 30. remanet denominationem futuri
 31. gationem pro tunc &
 32. sequentem formaliter de
 33. dicitur in malis; ergo.
 34. 2. Nisi quæ repugnat
 35. voluntati actu actualitate

R. Distinguendo probat. mi. Essent præsentia secundum illud, quod dicit futurum in Recto Con. quod dicit in obliquo N. Ipsa futura essent præsentia secundum denominationem formalem futuritionis & habitudinis causæ ad existentiam effectui postmodum dandam, quam habitudinem dicit futurum in recto, essent verò futura & non præsentia secundum exercitam existentiam per modum termini importatam in obliquo.

Obj. 3. Objectum & effectus decreti divini non potest esse ipsum decretum divinum; atqui formale constitutivum futuritionis est objectum & effectus divini decreti; Deus enim causat futura & ipsam futuritionem per suum decretum; ergo formale constitutivum futuri non potest esse decretum.

R. Deus causat futurum specificativè Con. reduplicativè N. Ergo decretum divinum non potest esse constitutivum vel ratio formalis constituens futurum per denominationem intrinsecam Con. Extrinsecam N. Omnes Creaturæ cognitæ & volitæ dependent & causantur ab intellectu & voluntate divinâ & constituuntur in esse voliti & cogniti per divinam cognitionem & volitionem, ex quo tamen non sequitur, quod voluntas aut intellectus divinus causet seipsum: cum illa objecta cognitæ & volitæ causentur in sensu specificativo non reduplicativo, neque voluntas & scientia Dei illa constituit intrinsecè sed extrinsecè.

Obj. 4. Quo solo posito omnibus aliis seclusis habetur formaliter futuritio rei, illud est formale determinativum & denominativum futuritionis; atqui positâ negatione existentia pro nunc & existentia pro tempore sequenti habetur formaliter denominatio futuritionis secluso omni alio; ergo.

R. N. mi. quia repugnat, ut concipiatur negatio connexa certò cum actualitate existentia, quin concipiatur

piatur causa determinata & præparata ad aufferendam negationem existentia: cum enim negatio Antichristi v.g. sit in se indifferens, ut præcedat vel non præcedat existentiam Antichristi, non aliunde habere potest, quod certò præcedat ejus existentiam, eamque ut ponendam connotet, nisi propter determinationem causæ ad suo tempore ponendam existentiam Antichristi.

QUÆSTIO II.

An Deus præsciat infallibiliter futura contingentia in suis causis?

Suppono: futura contingentia non possunt cognosci nisi duobus modis vel in se vel in suâ causâ; cognoscerentur in se, si intelligerentur ratione veritatis, quam habent determinatè in seipsis, in causis suis possunt considerari vel in causis proximis creatis vel in causâ increatâ sive Deo. In causis creatis, vel prout continentur in virtute propriâ talis causæ creatæ secundum se vel prout continentur in eâ, quatenus est determinata à Deo. In causâ divinâ & increatâ considerari possunt vel prout continentur in ipsâ divinâ virtute secundum se, vel prout continentur in virtute determinatâ decreto divinæ voluntatis, quod vel est causâ futurationis vel habet infallibilem respectum & connexionem cum futuratione. His præmissis.

DICO. *Potest considerari contingens, ut est in suâ causâ, & sic consideratur, ut futurum & ut contingens nondum determinatum ad unum; quia causa contingens se habet ad opposita. Et sic contingens non subditur per certitudinem alicui cognitioni S. Th. hic. Q. 14. A. 13. O.*

Explicatur & probatur: quod Deus non videat futura contingentia in causis secundis ante absolutum decretum divinum: eo modo effectus cognos-

De Scm. Dei R
propter in causa
& habere; argu
ter ad datum Dei
in huius; quia ca
dum modo effect
conferatur imp
hinc esse futurum,
re causæ, quæ sit
in contingens non
entiam taliter cogno
S. Th. Deus perfecti
lucet, quam ill
militis creatus fut
mandet conjectu
comprobatione causa
contingens furoros
impeditur dicat in D
queret in Deo in pice
Distinguido y
ex parte subiecti dicit
cognitio conjectura
perfectionem N. D
contingens futurum
vicio nostrum actus:
non ex parte subiecti,
Deus videt actum in
gentiam & fallibilitate
veritatis, non tamen vid
liberum arbitrium vi fi
inclinatum.

noticitur in suâ causâ, quo modo in illâ continetur, & habet esse; atqui futura contingentia antecedenter ad decretum Dei non habent esse determinatum in suâ causâ; quia causæ sunt indifferentes ad ponendum aliquando effectum.

Confirmatur: implicat futura cognosci antequam habeant esse futurum, sed ante determinationem primæ causæ, quæ fit per divinum decretum, effectus contingentes non habent rationem futuri; ergo etiam taliter cognosci non possunt.

Obj. Deus perfectius comprehendit omnes causas creatas, quam ullus intellectus creatus; atqui intellectus creatus futura contingentia in causis secundis videt conjecturaliter; ergo divina scientia in comprehensione causæ creatæ videt effectus creatos contingenter futuros infallibiliter; cum cognitio conjecturalis dicat in Deo imperfectionem & consequenter in Deo implicet.

R. Distinguendo probat. cognitio conjecturalis ex parte subjecti dicit imperfectionem in Deo. Cognitio conjecturalis ex parte objecti dicit imperfectionem N. Deus autem cognoscens effectus contingenter futuros in causis creatis ut in libero arbitrio nostros actus: cognoscit illos conjecturaliter non ex parte subjecti, sed ex parte objecti, hoc est: Deus videt actuum nostrorum intrinsecam contingentiam & fallibilitatem quantum est ex vi liberi arbitrii, non tamen videt ipse fallibiliter: Quia videt liberum arbitrium vi sui decreti ad hos vel illos actus inclinatum.

DISPUTATIO XI.
QUESTIO III.

*An Deus presciat certò futura contingentia absolutà
in eorum veritate objectivà ante decretum?*

DICO. Quod scitur à nobis, oportet esse necessarium etiam secundum quod in se est . . . sed ea, quae sunt scita à Deo, oportet esse necessaria secundum quod subsunt divinae scientiae. S. Th. hic. Q. 14. A. 13. O.

Explicatur & probatur: cum juxtà D. Ang. hic Q. 16. A. 3. O. unumquodque in quantum habet de esse, in quantum sit cognoscibile, futura contingentia nullam habent veritatem objectivam sine decreto divino existentiam habendam determinante à Deo cognoscibilem, & ità futura contingentia ex vi objecti sui seu veritatis objectivæ non habent determinatam veritatem nec sunt cognoscibilia ut determinatè futura: quia non habent determinatum esse; ergo nec habent determinatam veritatem objectivam, cum veritas formalis consistat in hoc, quod res cognoscatur sicuti est & veritas objectiva, quod res possit cognosci sicuti est; ergo in illo statu, quo res non habet determinatum esse, etiam non fundat determinatam veritatem objectivam, futura autem contingentia ex meritis propriis & ratione suæ objectivæ veritatis non habent determinatum esse: quia res contingens, quantum est de se, est indifferens, ut vel aliquando sit, vel aliquando non sit; ergo quantum est de se, habet esse indeterminate nec potest fundare determinatam veritatem.

Q U Æ S T I O IV.

An Deus videat futura contingentia in eorum ideis an
verò in decreto sua voluntatis?

DICO. Cum forma intelligibilis ad opposita se ha-
beat . . . non produceret determinatum effectum,
nisi determinaretur ad unum per appetitum . . . sequitur
si aliqua sunt futura, quod Deus ea præscierit. Non
tamen res futura sunt causa, quod Deus sciat. S. Th.
hic Q. 14. A. 8. O. & ad 1. sive Deus non vi-
det futura contingentia in ideis præscindendo à de-
creto, sed in essentiâ suâ determinatâ per de-
cretum.

Probatur; imprimis Deus non videt futura contin-
gentia antecedenter ad decretum in suis ideis: quia
quidquid antecedenter ad divinum decretum in ide-
is continetur, necessariò continetur; libera enim Dei
decreta sunt fons vel formalis vel virtualis omnis cre-
atæ & increatæ libertatis; sed futura contingentia
non possunt necessariò contineri in divinâ essentiâ;
ergo in signo antecedente divinum decretum non
continentur nec repræsentantur in ideis; sed Deus
in suâ essentiâ ut determinatâ per liberum decretum
videt futura contingentia: quia eâ solum ratione
Deus futura contingentia certò cognoscere potest,
quâ ratione divinæ scientiæ sub ratione futuri pos-
sunt objici; atqui non nisi dependenter à divino
decreto futura contingentia scientiæ Dei certò obji-
ciuntur: futurum enim nihil est ante causæ determi-
nationem, nec certò est aliquid futurum, quam-
diu later in potentia causæ liberæ indifferente & in
neutram partem contradictionis præponderante;
sed antecedenter ad decretum Dei res contingentes
nullam habent determinationem causæ: continen-
tur enim in virtute indeterminata & incerta causæ li-
beræ

beræ ; ergo antecedenter ad decretum Dei nec futuritionem nec certitudinem habere possunt.

Obj. 1. Futura contingentia non habent necessariam connexionem cum decreto divino : quia imprimis substantia ipsa actus liberi non habet necessariam connexionem cum objecto decretato ; cum illa potuisset esse & non objectum decretatum, si Deus oppositum voluisset ; deinde ille respectus rationis, quem dicit decretum ad objecta decretata, non potest manifestare objectum : quia illud reale est, quod per aliquid rationis non potest manifestari, ergo nihil est in decreto Dei, per quod futura contingentia videri possunt.

R. Objectum volitum à Deo habet infallibilem connexionem cum decreto divino non ratione solius substantiæ decreti, ut est divina entitas, nec ratione solius respectus rationis formaliter considerati, sed ratione decreti divini terminati ad objectum decretatum, & fundantis talem respectum rationis.

Obj. 2. Decretum antecedenter efficax ad determinandam causam contingentem & liberam sine præsuppositione ejusdem consensus est læsivum libertatis : quia est suppositio antecedens libertatem, quam ipsa non potest avertere, nec est in manu ejus, & illâ positâ non stat non sequi effectum ; ergo destruit libertatem.

R. Quod suppositio antecedens non destruat libertatem, quando est radix & causa libertatis, sicuti est decretum divinum, unde, sicut non repugnat, quod Deus in se ens necessarium & modo immutabili causans sit tamen causa rerum & actionum mutabilium & contingentium & liberarum, ita non repugnat, quod detur suppositio antecedens, quæ in modo operandi sit immutabilis & infallibilis &

tamen ex parte rei causatæ causet aliquid contingens & liberum : quia Deus non solum causat substantiam actus liberi sed etiam modum, ut liber sit, nec illud, quod sequitur ex inimpedibili, sequitur inimpedibiliter, si causet inimpedibile & modum, quo sequatur, & substantiam actûs, qui sequitur.

Q. In quo medio Deus videat peccata futura ?

R. Deus certò cognoscit futura peccata videndo actum & materiale peccati in suo decreto positivo, formalem malitiam verò in suo decreto permissivo, ità ut certitudo prævisionis malitiæ refundatur non in positivum sed in permissivum decretum.

Pro quo nota: duplex in Deo decretum esse distinguendum positivum & permissivum : quia juxta S. D. nostrum illa solum sunt futura, quæ Deus permittit esse vel vult esse ; positivum decretum est, quo Deus ab æterno determinat ut aliquid fiat, vi hujus decreti in tempore Deus positivè concurrat & influit in effectum prædefinitum ; permissivum decretum est, quo statuit denegare auxilium efficax nulli debitum, per quod impedita malitia fuisset, quæ ex vi arbitrii defectuosè operantis in defectu talis auxilii infallibiliter sequitur, ac ità permittere malitiam peccati.

Hoc notato probatur responsio : ratione illius decreti Deus certò cognoscit futura peccata, quod habet infallibilem quamvis logicam solum connexionem cum malitiâ peccati ; atqui decretum permissivum habet infallibilem connexionem cum futuro peccato : illud enim decretum includit denegationem auxilii efficacis ad evitandum peccatum, sub quâ infallibiliter voluntas creata deficiet, quamvis talis malitia peccati non sequatur ex vi denegationis divini auxilii ; sed ex vi liberi arbitrii defectuosè operantis.

Dices

Dices : qui est causa antecedentis , etiam est causa consequentis , quod ex antecedente infallibiliter sequitur ; sed si Deus prædeterminat ad materiale peccati in actibus intrinsecè malis , est causa actus liberi , quem necessariò sequitur malitia peccati.

R. Qui est causa antecedentis etiam est causa consequentis , si hoc sequatur vi illius Con. Si hoc sequatur ex vi alterius causæ N. In præsentì defectus & malitia moralis non sequitur ex entitate actûs ut ens est & actus à Deo prædefinitus , sed ut est à voluntate deficiente vel defectuosè operante positus , duplici enim modo potest unum ex alio sequi imò. Consecutione physicâ seu causalitatis , qualiter effectus sequitur ex suâ causâ. 2dò. Consecutione Logicâ sive illationis & causæ , quâ unum infertur ex positione alterius , quamvis non sit effectus illius , ità ex ambulatione Claudi certò infertur claudicatio illius , quamvis claudicatio & irrectitudo ambulationis non ex vi ambulationis & virtute motrice sed ex defectu Tibiæ curvæ per se sequatur , ideoque infallibilitate Logicæ illationis non physicæ causalitatis.

DISPUTATIO XII.

De scientiâ Dei respectu contingentium conditionatorum.

QUÆSTIO I.

An Deus infallibiliter & certò cognoscat contingentia conditionata ?

Suppono 1. Objectum conditionatè futurum , ut supra dictum est , est cujus eventus absolutè non enunciatur , sed dependenter à conditione , quæ conditio si sit ponenda , est absolutè futurum , si nunquam sit ponenda vel si præscinditur. An sit ponenda vel non ponenda , est conditionatè futurum.

Sup-

De Scit. Dei
Suppono 1. Con
habentiam conne
futurum pendet à c
causam ut ; si Pet
lanonabit, Alio
nam cum conditi
ammutantur tempo
si habebit. Et hæc voc
na.
Suppono 1. Futura c
que posita conditione ne
quodammodo ; Suppono app
debetur quomodo viderem
De hæc Deo certo cognosc
ci intelligitur , per quæ
à Deo cognoscitur , ab
ambit , que est condi
tione intelligitur , ita ut
cognoscitur positum no
citur determinatum , illat
tionem prædictam in præ
DICO. Hæc Deus att
liberum) quod alteri esse
non , si non est facta essen
S. Th. 1. p. Q. 1. ar
tendit & infallibiliter non
quod Deus certo cognos
certum) sed etiam ex
tam cognoscitur certum &
ma hanc contingentia
Præter 1. Ex script
à facie hanc civitatem
Saul stansit Davidem
terrogare te consilio
gentibus conditionatis ;
Part 1. Theol. Seba